

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Inden for bl. a. transportrettens område findes en række regler, hvorefter transportørens eller andre skadevolderes erstatningsansvar er begrænset til et vist beløb, der er angivet som et antal guldfrancs eller på anden måde knyttet til værdien af guld. Disse regler bygger på internationale konventioner. Det må antages, at hensigten med at angive beløb i guldfranc i konventionerne navnlig har været at opnå en fælles grænse, som er upåvirket af valutakursændringer.

De nationale valutaer var tidligere entydigt knyttet til værdien af guld, og udregningen af modværdien af guldfrancen gav derfor ikke anledning til tvivl. Udviklingen på det internationale valutamarked 1968-78, hvor det hidtidige fastkurs-system gradvist blev opløst, medførte imidlertid vanskeligheder med hensyn til omregningen af guldfranc til national valuta.

Den 1. april 1978 trådte en ændring af Den internationale Valutafondoverenskomst i kraft. Ændringen er ratificeret af Danmark den 26. maj 1977. Efter denne ændring danner gullet ikke længere grundlag for det internationale valutasystem. Valutafonden anvender i stedet de såkaldte særlige trækingsrettigheder (SDR) som regningsenhed. Efter ændringen af overenskomsten om valutafonden er det usikkert, hvorledes modværdien af guldfranc i dansk mønt skal beregnes.

Som følge af ændringerne i det internationale valutasystem er der inden for rammerne af forskellige internationale organisationer i de senere år vedtaget ændringsprotokoller til en række konventioner, hvorefter SDR indføres i stedet for guldfranc. Det forberedes endvidere at ændre visse andre konventioner på samme måde. De vedtagne ændringsprotokoller er endnu ikke trådt i kraft.

Efter lovforslaget ændres de konventionsbundne regler om guldværdi i overensstemmelse med de vedtagne ændringsprotokoller. Lovforslagets gennemførelse vil således gøre det muligt for Danmark at ratificere protokollerne. For at undgå usikkerhed med hensyn til fortolkningen af guld-

francbestemmelserne foreslås det, at ændringerne sættes i kraft så hurtigt som muligt, selv om protokollerne endnu ikke er trådt i kraft.

Med hensyn til de områder, hvor danske regler om guldværdi bygger på konventioner, som endnu ikke er ændret, foreslås det, at vedkommende minister bemyndiges til ved bekendtgørelse at fastsætte, hvorledes de respektive guldfranc-beløb skal omregnes til SDR. Forslaget medfører, at retsikkerhed med hensyn til omregningen af guldfranc undgås også på disse områder, og at Danmark vil kunne ratificere de kommende ændringsprotokoller til konventionerne.

I det følgende redegøres der nærmere for baggrunden for og indholdet af forslaget.

2. I den gældende danske lovgivning findes guldværdibestemmelser bl. a. inden for transportretten og i lov om erstatning for atomskader (nukleare skader).

Sølovens kapitel 5, 6, 10 og 12 indeholder således en række bestemmelser om begrænsning af bl. a. bortfragterens erstatningsansvar til et bestemt antal guldfranc. Ved franc forstås i søloven en mængde, der består af 65½ milligram guld af en nihundredetusindedels finhed, jfr. § 235, stk. 3, 1. pkt. Denne enhed kaldes en Poincaréfranc.

Efter § 120, stk. 2, der bygger på en ændringsprotokol af 1968 til den i 1924 gennemførte konnossementskonvention, er rederens ansvar for gods fastsat til 10.000 frcs. for hver kollo eller anden enhed af godset eller 30 frcs. pr. kilo bruttovægt.

Rederens ansvar for passagerer og rejsegods svarer stort set til, hvad der er fastsat i den i Athen i 1974 gennemførte konvention om befordring af passagerer og deres bagage, der endnu ikke er ratificeret af Danmark. Efter § 192, stk. 1, er ansvaret for personskader begrænset til 700.000 frcs., mens ansvaret for forsinkelse i forbindelse med befordring af passagerer er begrænset til 16.000 frcs. § 192, stk. 2, begrænser ansvaret for tingsskader til 10.000 frcs. pr. passager for håndbagage, 50.000 frcs. pr. køretøj, heri inkluderet håndbagage, som medføres i eller på køretøjet, og 16.000 frcs. pr. passager for andet rejsegods. § 193 giver rederen